

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADVOKATŪROS ĮSTATYMO NR. IX-2066 12, 16, 22, 23, 24, 35, 36, 44, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 64 IR 67 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Advokatūros įstatymo projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 3, 6, 9, 10¹, 10³, 22, 34, 40 IR 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU 10² STRAIPSNIU IR 10² STRAIPSNIO PERNUMERAVIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Notariato įstatymo projektas) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO NR. IX-876 5, 8, 13, 14, 15, 27, 28, 34 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Antstolių įstatymo projektas) (toliau kartu – Projektai) (TAP NR. TAP-19-1442–1445)(TAIS Nr. 19-8262(2)–8265(2))

2019-09-18 Nr.NV-2651

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Antstolių įstatymo ir Notariato įstatymo projektais keičiamos nuostatos, apibrėžiančios antstoliams ir notarams, taip pat jų padėjėjams keliamus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, taip pat įvertinus tai, kad advokato, antstolio ir notaro profesijos yra laikomos laisvosiomis profesijomis, ir siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, mūsų vertinimu šioms profesijoms keliami nepriekaištingos reputacijos reikalavimai turėtų būti suvienodinti. Šiame kontekste atkreipiame dėmesį į tai, kad galiojančios Lietuvos Respublikos advokatūros 8 straipsnio redakcijos nuostatos yra švelnesnės lyginant jas su siūlomomis Antstolių įstatymo ir Notariato įstatymo projektų nuostatomis, o Antstolių įstatymo ir Notariato įstatymo nuostatos šiuo aspektu pateiktais projektais yra suvienodinamos.

2. Siekiant užtikrinti Projektų tikslų įgyvendinimą, kad Advokatų, Notarų ir Antstolių garbės teismuose dirbtų tik aukščiausius nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys ir siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, siūlome Advokatūros įstatymo 61 straipsnio 2 dalyje, Antstolių įstatymo 49 straipsnio 3 dalyje ir Notariato įstatymo 10² straipsnio 5 dalyje nustatyti, kad garbės teismų nariais gali būti tik advokatai, antstoliai ir notarai, kuriems nebuvo

taikytos drausminės nuobaudos (analogiškai kaip nustatyta Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 122 straipsnio 2 dalyje).

3. Sistemiškai vertindami Projektus, atkreipiame dėmesį į teisinio reguliavimo nenuoseklumą dėl Advokatų, Antstolių ir Notarų garbės teismų priimtų sprendimų apskundimo tvarkos, t. y. kad Advokatų ir Antstolių garbės teismų sprendimai skundžiami Vilniaus apygardos teismui, o Notarų garbės teismo sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

4. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Antstolių įstatymo projekto 9 straipsniu nustačius, jog Antstolių garbės teismas gali nagrinėti bylas, kai dalyvauja ne mažiau kaip trys Antstolių garbės teismo nariai ir bent vienas iš jų yra visuomenės atstovas, gali susidaryti situacija, kai sprendimas byloje bus priimtas vien tik visuomenės atstovų balsais ir tuo gali būti paneigiama Antstolių rūmų, kaip asociacijos, savivaldos sistema. Ši pastaba reikšminga Advokatūros įstatymo projekto 15 straipsniui ir Notariato įstatymo projekto 5 straipsniui.

5. Siekiant užtikrinti visapusišką pavestų funkcijų įgyvendinimą siūlome Antstolių įstatymo projekto 1 ir 6 straipsniuose ir Notariato įstatymo projekto 1 ir 9 straipsniuose nustatyti, kad Teisingumo ministerija, Antstolių rūmai ir notariai turi teisę gauti duomenis taip pat ir iš valstybės informacinių sistemų (analogiškai kaip nustatyta Advokatūros įstatymo 56 straipsnio 6 dalyje ir siūloma Notariato įstatymo projekto 3 straipsnyje).

6. Mūsų manymu, Projektuose siūloma nuostata, kad garbės teismo sprendimu prireikus gali būti pratęstas terminas drausmės bylai išnagrinėti, yra pernelyg neapibrėžta, todėl siūlome konkretizuoti aplinkybes, dėl kurių tai galėtų būti atliekama, ir (arba) nustatyti laiko tarpą, kuris būtų maksimalus, pvz., nagrinėjimas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 30 dienų ar pan.

7. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos advokatūra sudaro, tvarko ir savo interneto svetainėje skelbia praktikuojančių advokatų, jų darbo vietų ir advokatų padėjėjų sąrašus, Notarų rūmai sudaro, tvarko ir savo interneto svetainėje skelbia notarų ir jų biurų sąrašą, kyla abejonių dėl Antstolių įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje numatytų Teisingumo ministerijos funkcijų pagrįstumo ir jų atitikties Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytoms ministerijų funkcijoms. Šio pastebėjimo kontekste taip pat siūlytina įvertinti, ar iš tiesų būtinas yra antstolių sąrašo tvirtinimas (ar nepakanka skelbti), sukuriantis papildomą administracinę naštą (kartu sistemiškai žr. Antstolių įstatymo projekto 8 straipsnį).

Kartu atkreipiame dėmesį į tai, kad Projektuose nustatoma skirtinga skelbiamuose sąrašuose nurodomos informacijos apimtis (pvz. Notarų rūmų skelbiamame Lietuvos notarų sąrašė nurodomi notarų biurų pavadinimai ir jų adresai, telefono ryšio ir fakso (jeigu yra) numeriai, elektroninio pašto adresai, notarų vardai ir pavardės, tuo tarpu Lietuvos antstolių sąrašė nurodoma tik antstolio

vardas, pavardė ir jo veiklos teritorija). Mūsų vertinimu, šiuose sąrašuose turėtų būti suvienodinta skelbiamos informacijos apimtis (pvz., dėl kontaktinių duomenų), be kita ko, įvertinant poreikį skelbti, pvz. notarų veiklos teritorijas paveldėjimo atvejams.

8. Nors aiškinamajame rašte nurodoma, kad rengiant Projektus buvo atsižvelgta į Teisės grupės 2018 m. gruodžio 7 d. išvadoje Nr. NV-3319 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktų įstatymų projektų skirtų įgyvendinti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą“ (toliau – Išvada), tačiau įvertinę Advokatūros įstatymo projektą, manome, kad nebuvo tinkamai atsižvelgta į Išvadoje pateiktą pastabą, kad „kai kurie projektuose nurodomi tikslai pateiktame kontekste yra „dirbtiniai“ [...]“. Šiame kontekste, manome, kad Advokatūros projekto 8 straipsnyje nurodomas tikslas „tinkamai teikti teisinės paslaugas“ suformuluotas netiksliai, nes tinkamas paslaugų teikimas, kuris savo esme yra pirmaeilė advokato pareiga, neturėtų būti sąlyginis.

9. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Advokatūros įstatymo projekto pavadinime nurodoma, jog yra keičiamas Advokatūros įstatymo 59 straipsnis, tačiau iš projekto turinio matyti, kad šis straipsnis nėra keičiamas.

10. Antstolių įstatymo projektu keičiamame Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkte po žodžio bausmės įrašytinas žodis „atlikimo“ (analogiškai kaip ir Antstolių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte).

11. Pažymime, kad Antstolių įstatymo projekto 8 straipsnyje vartojami terminai „atstovaujamas“, „pavaduojamas“ antstolis aptariamo įstatymo tekste vartojami skirtingai, pvz., „atstovaujamasis antstolis“.

Teisės grupės patarėjas

Žygimantas Daukša

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Gasiūnaitė